

ปัจจัยทำนายพฤติกรรมป้องกันการหกล้มของผู้สูงอายุ จังหวัดนนทบุรี

สุนันทา ผ่องแผ้ว

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์)

สาขาวิชาเอกการพยาบาลสาธารณสุข

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2556

Copyright by Mahidol University

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

ปัจจัยทำนายพฤติกรรมป้องกันการหกล้มของผู้สูงอายุ จังหวัดนนทบุรี

PREDICTIVE FACTORS OF FALL PREVENTION BEHAVIORS AMONG OLDER ADULTS,
NONTABURI PROVINCE

สุนันทา ผ่องแผ้ว 5136386 PPHP / M

วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกการพยาบาลสาธารณสุข

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ทศนีย์ รวีวรกุล,ปร.ด. (การพยาบาล) ; ขวัญใจ อำนาจสัตย์ชื่อ, Ph.D.
(NURSING); คุณิต สุจิรารัตน์, วท.ม. (ชีวสถิติ)

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์และอำนาจการทำนายของปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ ปัจจัยเสริม ต่อพฤติกรรมป้องกันการหกล้มของผู้สูงอายุ จังหวัดนนทบุรี โดยกลุ่มตัวอย่างคือเพศชาย และหญิงอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป อาศัยอยู่ในจังหวัดนนทบุรีจำนวน 385 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบ หลายขั้นตอน เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ไค-สแควร์ t-test ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการศึกษาพบว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการป้องกันการหกล้ม โดยรวมอยู่ในระดับดี (ร้อยละ 79.0) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันการหกล้มของผู้สูงอายุ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ปัจจัยนำ ได้แก่ ประวัติสุขภาพ อาชีพ การรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติพฤติกรรมการป้องกันการหกล้ม การรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติเพื่อป้องกันการหกล้ม ปัจจัยเอื้อ ได้แก่ การสนับสนุนด้านการได้รับข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับการป้องกันการหกล้ม การเข้าถึงสถานบริการทางสุขภาพ และปัจจัยเสริม ได้แก่ การสนับสนุนจากสมาชิก ในครอบครัว เพื่อนบ้าน อสม. แพทย์ พยาบาล ส่วนปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ ปัจจัยเสริมที่ร่วมกันทำนายพฤติกรรมการ ป้องกันการหกล้มของผู้สูงอายุ คือ การรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติพฤติกรรมการป้องกันการหกล้ม การรับรู้ อุปสรรคต่อพฤติกรรมการป้องกันการหกล้ม การเข้าถึงสถานบริการทางสุขภาพ และการสนับสนุนจากสมาชิกใน ครอบครัว เพื่อนบ้าน อสม. แพทย์ พยาบาล ได้ร้อยละ 25.0 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้เกี่ยวข้องควรดำเนินการ คือ เน้น การจัดกิจกรรมเชิงรุก ให้ความรู้กับบุคคลากรด้านสุขภาพ เข็มบ้านค้นหาและคัดกรอง ประเมินปัจจัยเสี่ยงของ การหกล้ม หาแนวทางการป้องกันการหกล้มของผู้สูงอายุ ให้ครอบครัวและชุมชนมีส่วนร่วมในการดูแลผู้สูงอายุ เพื่อป้องกันการหกล้ม

คำสำคัญ : ผู้สูงอายุ / หกล้ม / พฤติกรรมป้องกันการหกล้ม

PREDICTIVE FACTORS OF FALL PREVENTION BEHAVIORS AMONG OLDER ADULTS, NONTABURI PROVINCE

SUNANTA PONGPAEW 5136386PPH/M

M.Sc. (PUBLIC HEALTH) PROGRAM IN PUBLIC HEALTH NURSING

THESIS ADVISORY COMMITTEE: TASSANEE RAWIWORRAKUL, Ph.D. (NURSING); KWANJAI UMNATSATSUE, Ph.D. (NURSING); DUSIT SUJIRARAT, M.Sc. (BIostatistics)

ABSTRACT

This research aimed to examine the relationship and predictive factors of predisposing, enabling, and reinforcing fall prevention behaviors in older adults, Nonthaburi Province, Thailand. The sample consisted of 385 male and female older adults living in Nonthaburi Province. Data were collected by interview questionnaire and were analyzed by employing frequency, percentage, mean, standard deviation, Chi-square test, t-test, Pearson's product moment correlation coefficient, and stepwise multiple regression analysis.

Results revealed that most older adults had a good level of fall prevention behaviors (79.0%). Factors having relationship to fall prevention behaviors ($p < .05$) were (a) predisposing factors including personal factors (health history and occupation), perceived benefits, perceived barriers in fall prevention behavior; (b) enabling factors, comprised of supporting the distribution of fall prevention behavior news and accessing health services facilities; and (c) reinforcing factors, consisting of the support from family members, neighbors, village health volunteers, doctors and nurses. Predicting factors for fall prevention behaviors consisted of perceived benefits from fall prevention behaviors, perceived barriers to fall prevention behaviors, access to health services facilities, and support from family members, neighbors, village health volunteers, doctors and nurses, which altogether can explain 25 percent of fall prevention behaviors.

Recommendations are that all levels of health personnel working in community should create a proactive activity including providing knowledge, home visiting, and screening for fall prevention in older adults. Engaging family and community members to participate in such fall prevention activity is also recommended.

KEY WORDS: OLDER ADULTS / FALL / FALL PREVENTION BEHAVIORS

200 pages